

četvrtak, 5. svibnja 2022.

P9_TA(2022)0203

Prijetnje stabilnosti, sigurnosti i demokraciji u zapadnoj i sahelskoj Africi

Rezolucija Europskog parlamenta od 5. svibnja 2022. o prijetnjama stabilnosti, sigurnosti i demokraciji u zapadnoj i sahelskoj Africi (2022/2650(RSP))

(2022/C 465/12)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 16. rujna 2020. o sigurnosnoj suradnji EU-a i Afrike u području Sahela, zapadnoj Africi i Rogu Afrike ⁽¹⁾ te od 25. ožujka 2021. naslovljenu „Nova strategija EU-a i Afrike: partnerstvo za održiv i uključiv razvoj” ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. svibnja 2021. o stanju u Čadu ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2021. o kršenju ljudskih prava od strane privatnih vojnih i zaštitarskih društava, posebno grupe Wagner ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 17. veljače 2022. naslovljene „Provedba zajedničke sigurnosne i obrambene politike – godišnje izvješće za 2021.” ⁽⁵⁾ i „Provedba zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće za 2021.” ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 1. ožujka 2022. o ruskoj agresiji na Ukrajinu ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir 41. sastanak Zajedničke parlamentarne skupštine Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (AKP) i EU-a održan u Strasbourg (Francuska) od 1. do 3. travnja 2022.,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948. godine,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966.,
- uzimajući u obzir Protokol Gospodarske zajednice zapadnoafričkih država (ECOWAS-a) o demokraciji i dobrom upravljanju,
- uzimajući u obzir Program Afričke unije (AU) do 2063.,
- uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima narodâ,
- uzimajući u obzir Afričku povelju o demokraciji, izborima i upravljanju,
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv korupcije koja je stupila na snagu 14. prosinca 2005.,
- uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država s jedne strane i Europske zajednice i njezinih država članica s druge strane, potpisani u Cotonouu 23. lipnja 2000. ⁽⁸⁾ („Sporazum iz Cotonoua”) te njegove izmjene iz 2005. i 2010. ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ SL C 385, 22.9.2021., str. 24.

⁽²⁾ SL C 494, 8.12.2021., str. 80.

⁽³⁾ SL C 15, 12.1.2022., str. 166.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0482.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0040.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0039.

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0052.

⁽⁸⁾ SL L 317, 15.12.2000., str. 3.

⁽⁹⁾ SL L 287, 4.11.2010., str. 3.

četvrtak, 5. svibnja 2022.

- uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030. i UN-ove ciljeve održivog razvoja, a posebno cilj br. 16 o promicanju pravednih, mirnih i uključivih društava za održivi razvoj,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 9. ožujka 2020. naslovljenu „Put prema sveobuhvatnoj strategiji s Afrikom“ (JOIN(2020)0004),
- uzimajući u obzir Strategiju za sigurnost i razvoj sahelske skupine zemalja G5 (sahelska skupina G5) iz rujna 2016., Okvir za integrirane prioritetne mјere iz veljače 2020., Savez za Sahel i Partnerstvo za sigurnost i stabilnost u Sahelu,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu članova Europskog vijeća i država članica sahelske skupine G5 od 28. travnja 2020.,
- uzimajući u obzir zajedničko priopćenje s drugog sastanka ministara vanjskih poslova Afričke unije (AU) i EU-a održanog 25. i 26. listopada 2021.,
- uzimajući u obzir konferenciju o Sahelu održanu u Parizu 17. veljače 2022.,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu sa šestog sastanka na vrhu Afričke unije i EU-a održanog 17. i 18. veljače 2022.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 21. veljače 2022. o produljenju i jačanju provedbe koncepta koordinirane pomorske prisutnosti u Gvinejskom zaljevu,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2020/253 od 25. veljače 2020. o izmjeni Odluke (ZVSP) 2018/906 o produljenju mandata posebnog predstavnika Europske unije za Sahel ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 2590 (2021.) od 30. kolovoza 2021. o produljenju sankcija uvedenih Rezolucijom Vijeća sigurnosti 2374 (2017.) i produljenju mandata Panela stručnjaka za Mali do 30. rujna 2022.,
- uzimajući u obzir izvješće glavnog tajnika Vijeća sigurnosti UN-a od 11. studenoga 2021. o zajedničkim snagama sahelske skupine G5,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine UN-a A/ES-11/1 od 1. ožujka 2022. o agresiji na Ukrajinu,
- uzimajući u obzir Program UN-a za žene, mir i sigurnost,
- uzimajući u obzir priopćenje Vijeća Afričke unije za mir i sigurnost od 31. siječnja 2022. o stanju u Burkini Fasu,
- uzimajući u obzir komunikaciju predsjednika Komisije Afričke unije od 6. kolovoza 2021. nakon terorističkih napada na Burkinu Faso, Mali, Niger i Čad,
- uzimajući u obzir komunikaciju predsjednika Komisije Afričke unije od 24. siječnja 2022. o stanju u Burkini Fasu,
- uzimajući u obzir izvanredni sastanak na vrhu Tijela čelnika država i vlada ECOWAS-a od 3. veljače 2022. o političkoj situaciji u Burkini Fasu, Gvineji i Maliju,
- uzimajući u obzir izjavu potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Josepa Borrella od 26. siječnja 2022. o Burkini Fasu,

⁽¹⁰⁾ SL L 209, 14.6.2021., str. 1.

⁽¹¹⁾ SL L 54 I, 26.2.2020., str. 9.

četvrtak, 5. svibnja 2022.

- uzimajući u obzir rezoluciju Zajedničke parlamentarne skupštine AKP-a i EU-a donesenu 21. lipnja 2017. o sigurnosnoj situaciji u sahelosaharskoj regiji,
- uzimajući u obzir rezolucije Zajedničke parlamentarne skupštine AKP-a i EU-a od 11. ožujka 2021. o demokraciji i poštovanju ustava u zemljama EU-a i AKP-a, od 28. rujna 2021. o ulozi koju parlamenti mogu imati u jačanju međunarodne sigurnosti te od 21. studenoga 2019. o utjecaju društvenih medija na upravljanje, razvoj, demokraciju i stabilnost,
- uzimajući u obzir članak 132. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da su u pogodenim regijama sve veće prijetnje od siromaštva, nedostatak pristupa osnovnim socijalnim uslugama, klimatske promjene, terorističke naoružane skupine, porast nasilja među zajednicama nad zemljištem i resursima, nesigurnost opskrbe hranom, raseljavanje ljudi i rodno uvjetovano nasilje doveli do složenog konteksta nestabilnosti i nesigurnosti;
- B. budući da Sahel i zapadna Afrika imaju ključnu ulogu kada je riječ o sigurnosti i stabilnosti cijelog afričkog kontinenta; budući da se sigurnosna situacija u tim regijama znatno pogoršala tijekom posljednjih godina, što predstavlja prijetnju regionalnoj i međunarodnoj stabilitetu; budući da je od pada Gadafijeva režima u Libiji 2011. nasilje u Sahelu u porastu te je zbog toga ta regija jedna od onih koje su najviše pogodene većom raširenošću nezakonitog malog oružja; budući da je Sahel jedna od najsigurnijih regija u svijetu;
- C. budući da je 2013. na zahtjev malijske vlade francuska vojska pokrenula operaciju Serval kako bi sa sjevera Malija istjerala džihadiste i druge vojne pobunjeničke skupine, koje su počele prodirati u središte Malija; budući da je francuska vojska uspješno ispunila cilj te misije;
- D. budući da su posljednjih godina pokrenute brojne međunarodne misije i inicijative, uključujući višedimenzionalnu integriranu misiju UN-a za stabilizaciju u Maliju (MINUSMA) 2013., misiju Europske unije za izgradnju kapaciteta u Nigeru 2012., misiju Europske unije za osposobljavanje u Maliju 2013., misiju Europske unije za izgradnju kapaciteta u Maliju 2014., operaciju Barkhane 2014., sahelsku skupinu G5 2014., zajedničke snage sahelske skupine G5 2017., Savez za Sahel 2017., Koaliciju za Sahel 2020. i operativnu skupinu Takuba 2020.; budući da su tijekom posljednjeg desetljeća afričke sigurnosne institucije rasporedile na tisuće članova osoblja u mirovne operacije na tom kontinentu; budući da tim intervencijama još uvjek nedostaje kapaciteta za rješavanje sigurnosnih izazova u regiji;
- E. budući da je tijekom borbe za sigurnost Sahela ubijeno više od 200 pripadnika mirovnih snaga UN-a i više od 50 francuskih vojnika u misijama Serval i Barkhane, kao i brojni afrički vojnici; budući da su brojni europski vojnici i vojnici UN-a ranjeni dok su bili razmješteni u toj regiji;
- F. budući da je unatoč brojnim mirovnim naporima zemalja Sahela i međunarodne zajednice stanje u toj regiji i dalje vrlo nestabilno; budući da su terorističke skupine, uključujući islamske teroriste povezane s ISIL-om, kao što su Boko Haram i Islamska država u zapadnoafričkoj provinciji (ISWAP), povećale svoju prisutnost u regiji Sahela i zapadne Afrike te su odgovorne za masovna ubojstva, mučenja, seksualno nasilje, prisilne nesteranke, pljačkanje i prisilna raseljavanja; budući da je 2020. zabilježen nagli porast ubojstava koja se pripisuju, među ostalim, islamskom nasilju, pri čemu je, prema podacima Afričkog centra za strateške studije, evidentirano 4 250 smrtnih slučajeva; budući da je u sedam zemalja Sahela prisilno raseljeno više od 7,7 milijuna ljudi; budući da je u Sahelu trenutačno oko 3 milijuna interna raseljenih osoba;
- G. budući da su se humanitarne potrebe povećale zbog raznih i međusobno isprepletenih kriza; budući da 20 milijuna ljudi trenutačno treba hitnu humanitarnu pomoć u središnjem Sahelu; budući da se žene i djeca nalaze u posebno ranjivom položaju i posebno su pogodeni krizom;
- H. budući da se sigurnost, razvoj i zaštita temeljnih ljudskih prava međusobno podupiru te su potrebni za izgradnju trajnog mira; budući da će se takav održiv mir postići samo rješavanjem temeljnih uzroka nesigurnosti, uključujući siromaštvo, korupciju, glad i oskudicu resursa;

četvrtak, 5. svibnja 2022.

- I. budući da se priroda sigurnosnih izazova u zapadnoj Africi i Sahelu razlikuje među pojedinim zemljama; budući da ti izazovi uključuju aktivnosti terorističkih organizacija povezanih s međunarodnim džihadističkim mrežama, etničke i plemenske sukobe, konflikte zbog pristupa prirodnim resursima, izvansudske aktivnosti paravojnih postrojbi i sigurnosnih službi, oružane pobune, separatističke sukobe te političko i izborno nasilje;
- J. budući da su sigurnost Europe i Afrike međusobno usko povezane; budući da teroristi, oružane skupine, paravojne skupine i trgovci ljudima iskorištavaju niz složenih i isprepletenih izazova u regiji, kao što su siromaštvo, nedostatak pristupa osnovnim socijalnim uslugama, nesigurnost opskrbe hranom, krčenje šuma, uništavanje okoliša, slabe institucije, korupcija i nedostatak povjerenja u državu;
- K. budući da klimatske promjene imaju ozbiljne posljedice u toj regiji; budući da to može dovesti do daljnje destabilizacije; budući da postoji ozbiljan rizik pojave radikalizacije zbog gospodarske, socijalne i ekološke marginalizacije u zapadnoj Africi i Sahelu;
- L. budući da teret duga doprinosi ugrožavanju opće stabilnosti zemalja Sahela i zapadnoafričkih regija;
- M. budući da je pandemija bolesti COVID-19 dodatno oslabila kapacitet za rješavanje tih sigurnosnih izazova;
- N. budući da demokratsku konsolidaciju u zapadnoj i sahelskoj Africi dodatno ugrožavaju vojni državni udari, nedemokratske ustavne promjene, represija narodnih prosvjeda, restrikcije u pogledu slobode okupljanja, izražavanja i tiska te ograničenja nametnuta oporbenim strankama i političarima;
- O. budući da se, uz sigurnosne prijetnje, demokratska konsolidacija u zapadnoj i sahelskoj Africi dodatno narušava korupcijom, represijom narodnih prosvjeda i okupljanja, ograničenjima slobode izražavanja i medija, ograničenjima nametnutima oporbenim strankama i političarima, nepoštovanjem ograničenja trajanja predsjedničkog mandata i drugih ustavnih odredbi te izazovima u pogledu kapaciteta za osiguravanje uključivih i transparentnih izbora za raseljeno stanovništvo;
- P. budući da su EU, Afrička unija, ECOWAS i druge međunarodne organizacije u posljednjih 20 godina rasporedili misije za promatranje izbora diljem zapadnoafričkih i sahelskih zemalja; budući da su objavljena sveobuhvatna izvješća koja uključuju bitne preporuke za reforme, od kojih su samo neke provedene;
- Q. budući da su prema indeksu percepcije korupcije za 2021. razine korupcije u zapadnoj Africi neujednačene, pri čemu su Cabo Verde i Senegal među državama s najboljim rezultatima u antikorupcijskim reformama, dok Liberija, Mali i Nigerija pripadaju državama s najlošijim rezultatima;
- R. budući da su povećani sigurnosni izazovi i nezadovoljstvo javnosti vladama i međunarodnom zajednicom doveli do niza javnih prosvjeda u kojima se poziva na daljnje vladine reforme i poboljšanje sigurnosne situacije; budući da se već dugo čuju optužbe za korupciju i nepotizam usmjereni protiv regionalnih vlasti, što dovodi do stalnog pada povjerenja i zadovoljstva vladama i njihovim institucijama;
- S. budući da je opće stanje demokracije i sigurnosne suradnje u Sahelu uvelike nazadovalo kada su vojnici u Maliju i Burkini Fasu svrgnuli svoje vlade, i to u Maliju u kolovozu 2020. i ponovno u svibnju 2021., kada je vojska svrgnula onu istu vladu koju je prethodno postavila, te u siječnju 2022. kada je u Burkini Fasu izvršen državni udar; budući da je to odraz duboke krize u toj regiji;
- T. budući da su ECOWAS i Afrička unija u više navrata organizirali razmjene i posjete Maliju i Burkini Fasu kako bi posredovali među različitim akterima i postigli kompromise; budući da je ECOWAS u više navrata istaknuo važnost utvrđivanja jasnog vremenskog rasporeda za povratak provedbi demokratskih procesa, što uključuje skori datum za održavanje demokratskih izbora;

četvrtak, 5. svibnja 2022.

- U. budući da će nakon državnog udara u Gvineji u rujnu 2021. i uhićenja predsjednika Alpha Condéa, koji je nedavno pušten na slobodu, ta zemlja ostati isključena iz ECOWAS-a sve dok se ponovno ne uspostavi ustavni poredak; budući da su vojne vlasti dobile rok da 25. travnja 2022. dostave pojedinosti o svojem planu tranzicije; budući da su na taj datum zatražile novi rok za predstavljanje rasporeda tranzicije;
- V. budući da je poštovanje nacionalnog ustavnog poretku i vladavine prava jednako ključno za jamčenje mira i stabilnosti koliko i za borbu protiv terorizma i jamčenje vojne sigurnosti; budući da je poštovanje demokratskih načela, uključujući organizaciju transparentnih i uključivih izbora, ključno kako bi se zajamčilo da vlade imaju široke javne ovlasti; budući da građani podupiru istinske demokratske procese i nastoje pravedno sudjelovati u njima;
- W. budući da je sudjelovanje nacionalnih parlamenta u donošenju odluka o sigurnosnim pitanjima ključno za razvoj dugotrajne sigurnosti i društvene stabilnosti;
- X. budući da se sigurnost, razvoj i zaštita temeljnih ljudskih prava međusobno osnažuju i da su potrebni za izgradnju trajnog mira;
- Y. budući da sve manji prostor u kojem djeluju organizacije civilnog društva i ograničavanje slobode medija u nekim zemljama zapadne i sahelske Afrike predstavljaju ozbiljne izazove za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava;
- Z. budući da je Europska unija predana podupiranju sigurnosti i razvoja zapadne Afrike i regije Sahela političkim, diplomatskim i humanitarnim partnerstvima, uključujući, među ostalim, tehničku potporu reformi sigurnosnog sektora, vojno i policijsko ospozobljavanje, izborne postupke i odgovornost te jačanje civilnog društva;
- AA. budući da je Afrička unija blizak partner EU-a kada je riječ o naporima koji se ulažu u mir i stabilnost; budući da se ciljevi regionalnih sigurnosnih aktera, uključujući ECOWAS i Afričke snage u pripravnosti Afričke unije, preklapaju s interesom EU-a da pomogne zemljama u poteškoćama u osiguravanju mira i blagostanja; budući da su čelnici EU-a i Afričke unije postigli dogovor o jačanju mirovne i sigurnosne suradnje na afričkom kontinentu; budući da su Memorandum o razumijevanju o miru, sigurnosti i upravljanju između Afričke unije i EU-a te Europski instrument mirovne pomoći osmišljeni za borbu protiv nestabilnosti, radikalizacije, nasilnog ekstremizma i terorizma kao i za primjenu integriranog pristupa za rješavanje cijelog ciklusa sukoba;
- AB. budući da sahelska skupina G5, koju podupiru EU i Afrička unija, pruža sigurnost i omogućava regionalni razvoj u cilju borbe protiv terorizma i ostvarivanja stabilnosti u Sahelu; budući da se sahelska skupina G5 suočava s izazovima u dokazivanju napretka i održavanju javne potpore; budući da su aktivnosti za sprečavanje sukoba, posredovanje, dijalog i pomirenje koje financira EU još uvijek ograničene;
- AC. budući da su svi napor međunarodne zajednice uključivali vrlo snažne sastavnice reformi demokratskog i sigurnosnog sektora; budući da u većini zemalja u toj regiji nedostaje državnih kapaciteta za učinkovitu provedbu prijeku potrebnih reformi;
- AD. budući da prisutnost stranih privatnih vojnih i zaštitarskih poduzeća u zapadnoj Africi i dalje destabilizira sigurnosno i političko okruženje u toj regiji; budući da je tzv. skupina Wagner, skupina plaćenika za rusku vladu, prisutna u Maliju otkad ju je vojna junta pozvala krajem 2021.; budući da se skupina Wagner navodno oslanja na rusku vojnu infrastrukturu, a rusko ministarstvo obrane uključeno je u financiranje, novačenje, obuku i zaštitu operativaca skupine Wagner; budući da se skupinu Wagner optužuje za teška kršenja ljudskih prava;
- AE. budući da su stručnjaci UN-a došli do zajedničkog zaključka da je skupina Wagner provodila teška i sustavna kršenja ljudskih prava u Srednjoafričkoj Republici, uključujući masovna izvansudska pogubljenja, proizvoljna pritvaranja, seksualno nasilje, pljačkanja, prisilne nestanke i mučenje tijekom ispitivanja;
- AF. budući da je Rusija aktivno širila, te i dalje širi, dezinformacije diljem Sahela kako bi delegitimizirala europske inicijative usmjerene na postizanje stabilnosti i sigurnosti kojima se želi pomoći toj regiji;

četvrtak, 5. svibnja 2022.

AG. budući da su EU i njegove misije u području zajedničke sigurnosne i obrambene politike bili predmet kampanja dezinformiranja i da im je hitno potrebno osigurati sredstva za učinkovitu stratešku komunikaciju; budući da se u dezinformacijama čak optužuje francuska vojska za masovno ubojstvo u području Gossija u Maliju, iako dokazi pokazuju da su Malijci i stranci za koje se sumnja da pripadaju skupini Wagner skovali tu užasnu i obmanjujuću laž;

AH. budući da su međunarodni akteri zbog višestrukih prepreka koje su postavljale malijske prijelazne vlasti zaključili da uvjeti za nastavak vojnog angažmana u Maliju više ne postoje;

AI. budući da su se na zahtjev svojih afričkih partnera europski i međunarodni akteri dogovorili da će nastaviti sa zajedničkim djelovanjem protiv terorizma u regiji Sahel, uključujući Niger i Gvinejski zaljev, te da su započeli politička i vojna savjetovanja s njima radi utvrđivanja uvjeta za to zajedničko djelovanje do lipnja 2022.;

AJ. budući da je stanje u Sahelu usko povezano sa stanjem u Gvinejskom zaljevu; budući da je piratstvo i dalje sigurnosna prijetnja u Gvinejskom zaljevu; budući da je Vijeće produljilo provedbu koncepta koordinirane pomorske prisutnosti u Gvinejskom zaljevu za dvije godine;

1. oštro osuđuje nasilje i gubitak života u zapadnoj Africi i regiji Sahel, uključujući zlostavljanja počinjena u kontekstu vojnih operacija, te izražava zabrinutost zbog rasta nestabilnosti u Sahelu, što ugrožava sigurnost i nestabilnost dotičnih zemalja i ima duboke regionalne i međunarodne posljedice; izražava solidarnost s obiteljima svih žrtava terorističkih napada diljem te regije te im izražava sućut; ponovno izražava snažnu potporu narodu zapadne i sahelske Afrike te njihovim težnjama za mirom, ljudskim pravima, sigurnošću, stabilnošću, gospodarskim razvojem te socijalnim i demokratskim napretkom; odaje priznanje zbog brojnih npora lokalnih i međunarodnih aktera, čiji je cilj poticanje mira i napretka diljem regije; uviđa da je sigurnosna situacija u Sahelu i dalje golem izazov te da mnogi civili pate zbog nedostatka sigurnosti i postaju žrtve terorističkih napada;

2. naglašava da sveobuhvatan odgovor na izazove s kojima se suočavaju zapadna Afrika i Sahel zahtjeva koordinaciju između sigurnosnih, klimatskih, razvojnih i trgovinskih politika;

3. izražava duboku zabrinutost zbog stanja demokracije u regiji Sahel i nedavnih državnih udara; poziva sve vođe državnog udara da odrede jasna ograničenja trajanja razdoblja političke tranzicije, da osiguraju brzu ponovnu uspostavu ustavnog poretka, vladavine prava i civilnih vlada te da omoguće organizaciju transparentnih i uključivih izbora;

4. odlučno ponavlja svoje stajalište da će za svaku dugoročnu sigurnosnu i političku suradnju s akterima EU-a biti potrebni realistični rokovi za povratak demokraciji, uključujući jasne i mjerljive ključne etape; podsjeća da će u nedostatku takvih realističnih rokova svaka buduća suradnja s akterima EU-a biti dovedena u pitanje;

5. konstatira da državni udari potkopavaju napore za jačanje vladavine prava i potvrđuju demokratski legitimitet vladinih mjera; podsjeća na to da istinsku demokratsku tranziciju i reformu moraju predvoditi civili i da se u okviru nje mora omogućiti potpuno i aktivno sudjelovanje organizacija civilnog društva, žena, mladih i oporbenih stranaka; potiče vlasti zapadne i sahelske Afrike da poštuju i štite slobodu medija te slobodu okupljanja, udruživanja i izražavanja;

6. naglašava da su diljem regije potrebni istinski nacionalni dijalozi u kojima će sudjelovati svi sektori civilnog društva kako bi se utvrdila jasna buduća vizija demokracije, uključujući konkretne ciljeve koje će zajednički dogovoriti i dijeliti razni nevojni i nedržavni akteri; poziva međunarodnu zajednicu da pomogne olakšati takav dijalog tako što će ponuditi da djeluje kao posrednik;

7. ističe da je jedinstvo najbolji način za rješavanje brojnih problema s kojima se regija suočava; stoga podržava mјere koje je najavila Afrička unija i mјere koje je poduzeo ECOWAS u cilju obrane demokracije i vladavine prava;

četvrtak, 5. svibnja 2022.

8. poziva vojne vođe svih država Sahela da ispune svoje međunarodne obveze, uključujući potpuno poštovanje ljudskih prava; podržava napore ECOWAS-a na izradi plana za reforme i odgovornost u području ljudskih prava u cilju sprečavanja dalnjih kršenja ljudskih prava u okviru sveobuhvatnog napora za rješavanje različitih kriza;

9. podsjeća na to da se Instrumentom za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa ne podupire financiranje određenih operacija povezanih s vojnim sektorom ili sektorom državne sigurnosti niti onih koje mogu dovesti do kršenja ljudskih prava u partnerskim zemljama; prepoznaje višestruke izazove s kojima se suočavaju područja Sahela i Sahare, kao što su klimatske promjene, gospodarske krize i teroristički napadi; poziva Europu da pokaže veću solidarnost pružanjem političke i vojne potpore regiji, među ostalim preko Europskog instrumenta mirovne pomoći, vojnim osposobljavanjem dostatnim za obranu te razvojem i poštovanjem ljudskih prava; poziva sve države članice EU-a da ispunjavaju svoje obveze u pogledu zaštite ljudskih prava i da se suzdrže od isporuke oružja kojom bi se moglo potaknuti kršenje ljudskih prava u zapadnoj i sahelskoj Africi;

10. podsjeća na važnu ulogu koju mladi u Africi mogu imati u uspostavi prosperitetne budućnosti regije; poziva na veću uključenost i aktivno sudjelovanje žena u demokratskom donošenju odluka na svim razinama te u izgradnji mira i pomirenju; osuđuje upotrebu svih oblika seksualnog nasilja i zastrašivanja u sukobima;

11. naglašava da sve veće siromaštvo pruža socioekonomsku osnovu za nastanak kriminalnih i terorističkih skupina; naglašava da nedostatak pristupa stanovništva ključnim javnim uslugama, kao što su voda, odvodnja, zdravstvo ili obrazovanje, predstavlja socioekonomске temelje za nastanak terorizma; ističe važnost obrazovanja kao temelja za poticanje gospodarskog rasta, stvaranje demokratskog društva i sprečavanje ekstremizma;

12. ističe ulogu nacionalnih parlamenta u uspostavi stabilnosti i demokratizaciji; poziva države ECOWAS-a da dodatno uključe nacionalna i regionalna demokratska tijela u pitanja koja se odnose na sigurnost; smatra da bi o svakoj takvoj intervenciji EU-a trebalo raspravljati u predmetnom nacionalnom parlamentu; poziva EU i zemlje ECOWAS-a da poboljšaju koordinaciju sigurnosti, razvoja, humanitarne pomoći i pomoći za potporu demokraciji kako bi se osigurao integriran pristup miru i sigurnosti za trajan održivi razvoj diljem regije;

13. ističe znatan doprinos EU-a i njegovih država članica u području razvojne suradnje i humanitarne pomoći te pozdravlja rad Saveza za Sahel na podupiranju razvojnih napora koje vode vlade sahelske skupine G5; poziva na potpunu operacionalizaciju sahelske skupine G5 i na tjesnu suradnju država članica EU-a s njom u tom pogledu izgradnjom finansijskih kapaciteta, razmjenom vojne opreme i pružanjem učinkovite obuke u vojnim i civilnim operacijama;

14. naglašava da će za poboljšanje sigurnosne situacije u regiji biti potrebno riješiti temeljne uzroke nasilja i sukoba, uključujući siromaštvo, klimatske promjene, raseljavanje i nedostatak pristupa obrazovanju i prilika, što je sve pogoršano pandemijom bolesti COVID-19; uviđa da su temeljni uzroci nasilnog ekstremizma i terorizma složeni; ističe potrebu za osnaživanjem gospodarstava u regiji, poticanjem otvaranja radnih mjesta i postavljanjem temelja za održiv dugoročni razvoj; poziva EU da svoja ulaganja i razvojnu suradnju prilagodi uklanjanju temeljnih uzroka terorizma i nesigurnosti;

15. izražava duboku zabrinutost zbog naglog pogoršanja sigurnosti opskrbe hranom u zapadnoj i sahelskoj Africi, koje trenutačno pogdaša desetke milijuna ljudi zbog postojeće i sve veće ranjivosti poljoprivrednih prehrambenih sustava i lanaca opskrbe u tim regijama; naglašava da se zapadna Afrika i regija Sahel oslanjaju na opskrbu pšenicom iz Ukrajine; izražava iznimno duboku zabrinutost zbog zabrinjavajućih kratkoročnih i srednjoročnih posljedica za sigurnost opskrbe hranom u zapadnoj Africi i Sahelu, koje su potaknute ničim izazvanim ratom koji Rusija vodi protiv Ukrajine i posljedičnim zabrinjavajućim potencijalom rata da prouzroči novu i opasnu krizu čija su posljedica glad i loša ishrana;

16. prepoznaje prava zapadne Afrike i Sahela na neovisnost u opskrbi hranom kao sredstvo postizanja prehrambene sigurnosti i smanjenja siromaštva, pridavanja posebne pozornosti ženama i obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, s ciljem osiguravanja opskrbe cijenovno pristupačnom i dostupnom hranom;

četvrtak, 5. svibnja 2022.

17. prepoznaće da je EU vodeći svjetski donator u području humanitarne i razvojne potpore; poziva EU i njegove države članice da povećaju finansijsku potporu i humanitarnu pomoć za hitne potrebe pogodenog stanovništva; žali zbog toga što nekoliko država članica EU-a nije postiglo cilj da 0,7 % svojeg bruto nacionalnog dohotka namijene za službenu razvojnu pomoć;

18. naglašava važnost omogućavanja slobodnog pristupa humanitarnoj pomoći i osnovnim uslugama u područjima sukoba, među ostalim za one koji žive na područjima izvan državne kontrole; podsjeća da sve strane moraju poštovati međunarodno humanitarno pravo kako bi se izbjegao svaki rizik od zlouporebe humanitarne pomoći; naglašava važnost toga da se isporuka humanitarne pomoći doživljava kao neutralna i nepristrana te da se zajamči sigurnost humanitarnih radnika;

19. pozdravlja napredak koji su neke zemlje postigle u iskorjenjivanju korupcije; potiče afričke zemlje i države članice EU-a da se bore protiv svih oblika korupcije; ističe vezu između korupcije i ekološkog kriminala, pojava koje su sve veća prijetnja postizanju ciljeva održivog razvoja; konstatira da je rješavanje problema nestabilnosti u regiji preduvjet za unapređenje globalne sigurnosti i postizanje napretka u postizanju ciljeva održivog razvoja; potiče EU i njegove države članice da iskoriste antikorupcijsku politiku pojačanom izgradnjom kapaciteta u pogledu kaznenih djela koja su u okviru EU-a, Interpola i Programa UN-a za okoliš prepoznata kao ekološki kriminal;

20. podsjeća da su klimatske promjene sve važniji čimbenik regionalne stabilnosti u zapadnoj Africi i Sahelu; poziva zapadnoafričke države i države Sahela da surađuju s državama članicama EU-a kako bi se uhvatile u koštac s negativnim posljedicama klimatskih promjena na sigurnost i stabilnost u regiji;

21. podsjeća na to da su snažne institucije nužne za borbu protiv terorizma i suočavanje s domaćim izazovima; ističe važnost ponovnog definiranja strategije za borbu protiv terorizma i nasilnog ekstremizma diljem predmetnih regija, u skladu s međunarodnim standardima, te poziva na to da se svi počinitelji takvih djela pozovu na odgovornost i privedu pravdi;

22. poziva nacionalna tijela diljem te regije da dekriminaliziraju seksualne aktivnosti između osoba istog spola i da zajamče prava pripadnika skupine LGBTI; naglašava da osobe koje bježe od progona jer pripadaju skupini LGBTI moraju imati pravo na međunarodnu zaštitu u EU-u;

23. ističe predanost EU-a sveobuhvatnom angažmanu u regiji u pogledu političke potpore, tehničke i finansijske pomoći, posebno za reforme sigurnosnog sektora, vojno osposobljavanje te potporu zaštiti i jačanju civilnog društva, što je od presudne važnosti za oticanjanje sigurnosnih prijetnji; poziva ECOWAS i države članice EU-a da učinkovito provedu memorandum o razumijevanju o miru, sigurnosti i upravljanju;

24. naglašava da EU svojom humanitarnom i razvojnom pomoći nastoji sprječiti patnje civilnog stanovništva i poboljšati njegove osnovne životne uvjete; podsjeća da je održivi razvoj u Africi moguć samo kombinacijom ljudskog kapitala i vanjske razvojne pomoći; podsjeća da migracija ne bi smjela dovesti do odljeva mozgova; poziva Komisiju i države članice da u suradnji sa svojim međunarodnim partnerima i relevantnim međunarodnim institucijama hitno evaluiraju sve raspoložive načine za sprečavanje bilo kakvog neispunjavanja obveza plaćanja duga afričkih zemalja;

25. izražava potporu UN-ovu, EU-ovu i regionalnom angažmanu u zapadnoj Africi i Sahelu za održavanje mira, vojno osposobljavanje i tehničku pomoć, posebno s pomoću misija EU-a za osposobljavanje i izgradnju kapaciteta te inicijativa ECOWAS-a i Afričke unije;

26. duboko je zabrinut zbog velikog broja slučajeva veoma teškog kršenja ljudskih prava koje su počinile malijske sigurnosne snage, o čemu je izvjestio UN MINUSMA, što se prema humanitarnom pravu može smatrati ratnim zločinima; prima na znanje odluku potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o obustavi dijela osposobljavanja koje misija EU-a za osposobljavanje u Maliju i misija EU-a za izgradnju kapaciteta u Maliju provode među malijskim oružanim snagama i nacionalnom gardom te poziva na obustavu bilo kakve druge pomoći EU-a sigurnosnom sektoru Malija dok se ne privedu pravdi počinitelji svih zločina;

četvrtak, 5. svibnja 2022.

27. potvrđuje da razne međunarodne misije nisu ostvarile svoj primarni cilj trajnog mira u regiji te da je stoga potreban proces promišljanja o mandatima i ulogama međunarodnih misija i politika; naglašava da bi u središtu revizije mandata i angažmana EU-a trebalo biti jačanje preventivne naravi suradnje sa zemljama zapadne i sahelske Afrike; potiče zemlje ECOWAS-a i EU da zajednički razviju novi pristup reformi sigurnosnog sektora i sigurnosnoj pomoći;

28. osuđuje dezinformacije o EU-u i njegovim misijama u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike; poziva EU da se opremi svim potrebnim sredstvima za učinkovitiju stratešku komunikaciju;

29. naglašava da bi europsku ili međunarodnu potporu trebalo smatrati samo dodatnom potporom nacionalnim i regionalnim naporima; podsjeća na to da zemlje domaćini moraju zadržati odgovornost za sve inicijative koje se poduzimaju na njihovom teritoriju; podsjeća da političko i društveno vodstvo stoga mora podupirati takve inicijative kako bi bile uspješne;

30. uviđa da je unatoč trajnim sigurnosnim izazovima postignut napredak u borbi protiv naoružanih islamskih skupina; ponavlja da je potrebno boriti se protiv terorističke propagande i inicijativa za novačenje u okviru širih strategija za borbu protiv podložnosti terorizmu i novačenja; istodobno ističe potrebu za poticanjem pripadnika nasilnih ekstremističkih skupina na bijeg i za jačanjem napora za deradikalizaciju takvih boraca i njihovu reintegraciju u društvo;

31. oštro kritizira odluku malijске vlade da se ometa suradnja s europskim akterima, izraženu, među ostalim, otkazivanjem dvaju ključnih sporazuma 2. svibnja 2022., i to Sporazuma o statusu snaga kojim se utvrđuje pravni okvir za prisutnost francuskih snaga Barkhane i europskih snaga Takube u Maliju te ugovora o suradnji u području obrane između Malija i Francuske iz 2014.; oštro kritizira zahtjev Malija iz siječnja 2022. danskom i francuskom kontingentu da napuste njegov teritorij, kao i to što je njemačkom avionu odbijena dozvola za letenje u malijskom zračnom prostoru;

32. osuđuje sve izraženiju prisutnost ruske skupine Wagner pod pokroviteljstvom Kremlja u Sahelu; čvrsto vjeruje da je sudjelovanje skupine Wagner u zapadnoj Africi u suprotnosti s ciljem uspostave mira, sigurnosti i stabilnosti u toj regiji te da nije u skladu sa sigurnosnom i obrambenom suradnjom s EU-om; poziva sve zemlje da ispitaju dosadašnje djelovanje skupine Wagner, posebno u Srednjoafričkoj Republici; izražava najdublju zabrinutost zbog širokog raspona kršenja ljudskih prava koje provodi ta skupina te zbog kršenja međunarodnog humanitarnog prava, o čemu se i dalje izvješće; oštro osuđuje zločine koje su u zapadnoj Africi i Sahelu počinili skupina Wagner i druga privatna vojna i zaštitarska društva;

33. poziva sve zemlje koje surađuju ili razmatraju suradnju sa skupinom Wagner da uzmu u obzir razvoj događaja u Ukrajini, gdje ruski režim vodi brutalan i nehuman rat uz očito kršenje međunarodnog prava; poziva sve države da odbace iluzije u pogledu krajnjih ciljeva svakog ruskog angažmana u svojim zemljama i da priznaju da su Rusija i njezina skupina Wagner usredotočene samo na vlastite interese te da će se koristiti svakom silom koju smatraju potrebnom, što se može vidjeti u Ukrajini i drugdje gdje ispašta civilno stanovništvo;

34. podsjeća da je sigurnosna situacija u Sahelu, obalnim državama zapadne Afrike i Magrebu usko povezana; traži da se ocijene nedostaci koji su doveli do toga da misije EU-a za osposobljavanje nisu ispunile predviđenu svrhu, koja je bila primjereni osposobljavanje oružanih snaga u partnerskim zemljama za borbu protiv džihadizma; poziva na to da se sljedeće misije EU-a za osposobljavanje provode na način kojim će se prevladati ti ozbiljni nedostaci;

35. ponavlja da bi u kontekstu preseljenja operacije Barkhane u Niger trebalo izvući pouke kako bi se preoblikovalo reagiranje s većim naglaskom na prevenciji i sveobuhvatnijim pristupom upravljanju, sigurnosti i razvojnoj pomoći;

36. naglašava da bi međunarodna zajednica trebala pojačati gospodarsku i političku suradnju sa zemljama koje su voljne provesti reforme i ostvariti rezultate kako bi služile kao regionalni uzori koji mogu imati ulogu u stabilizaciji cijele regije; pozdravlja napore koje su neke zemlje uložile u demokratizaciju; ističe činjenicu da regionalne priče o uspjehu, primjerice u obalnom području zapadne Afrike, mogu imati ulogu u stabilizaciji cijele regije te stoga smatra da je takve pozitivne primjere potrebno dodatno poticati i podupirati;

četvrtak, 5. svibnja 2022.

37. ponavlja da su zaštita i sigurnost civila jedna od ključnih zadaća svake vlade i naglašava da treba poduzeti dodatne mjere kako bi se poboljšala zaštita civila; predlaže da bi takve mjere mogle uključivati metode nenaoružane civilne zaštite, koje je UN već uspješno uspostavio u okviru nekih drugih sukoba;

38. osobito napominje važnost osmišljavanja sigurnosnih strategija uz smisleno sudjelovanje žena, koje su nerazmjerne pogodene nesigurnošću i nasiljem, i mladim, čija će budućnost, kao i budućnost regije, ovisiti o pristupu obrazovanju i zapošljavanju kao sredstvu za održavanje mirnog razvoja i odvraćanje od novacaenja u džihadističke redove; poziva zemlje u regiji i međunarodnu zajednicu da nastave promicati provedbu Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 2250 (2015.) o mladima, miru i sigurnosti te ponovno izražava potporu provedbi programa UN-a za žene, mir i sigurnost u regiji Sahel;

39. pozdravlja odluku Vijeća o produljenju i jačanju provedbe koncepta koordinirane pomorske prisutnosti u Gvinejskom zaljevu; poziva Vijeće da razmotri jačanje tog koncepta u Gvinejskom zaljevu zračnim sredstvima; poziva na veću uključenost i suradnju s obalnim državama Gvinejskog zaljeva preko Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa i Europskog instrumenta mirovne pomoći;

40. pozdravlja ulogu koju misije za promatranje izbora imaju u podupiranju i jačanju demokratskog procesa; podsjeća da su države članice EU-a i zemlje diljem zapadne Afrike i Sahela pozvale službene promatračke misije te apelira na vlade zapadnoafričkih i sahelskih zemalja da to nastave činiti u okviru organiziranja transparentnih, uključivilih i istinski konkurentnih izbora;

41. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću AKP-a i EU-a, Vijeću ministara AKP-a, članicama Afričke unije te tajništвima ECOWAS-a, Inicijative iz Accre i sahelske skupine G5.